ความร่วมมือด้านการพัฒนาคุณภาพน้ำบริโภคของประเทศไทย ระดับนานาชาติ

การฝึกอบรมหลักสูตร “การจัดการคุณภาพน้ำบริโภคสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน” ผ่านระบบออนไลน์

วันที่ 14-16 ธันวาคม 2565

นัยนา ใช้เทียมวงศ์

ผู้อำนวยการศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ

Outline

- เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 2573 (SDG & SDG 6)
- WASH- น้ำ การสุขาภิบาล และสุขอนามัย
- องค์กรต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ WASH
- การติดตามตรวจสอบ WASH ระดับโลก – JMP, GLAAS
- Water Safety Plan- แผนการจัดการน้ำสะอาด
- Global support- การสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. 2573 (SDG 2030)

17 เป้าหมาย

169 เป้าหมายย่อย

232 ตัวชี้วัดระดับโลก

เป้าหมายที่ 6: น้ำสะอาดและการสุขาภิบาล

1 เป้าหมาย

8 เป้าหมายย่อย

12 ตัวชี้วัดระดับโลก

SGD 17 เป้าหมาย: SDG 6 เชื่อมโยงกับ 8 เป้าหมาย

ตัวชี้วัดตามเป้าหมาย SDG อื่น ที่เกี่ยวข้องกับ SDG 6

13.1 เสริมภูมิต้านทานและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตรายและภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศในทุกประเทศ

11.1 สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงที่อยู่อาศัยและการบริการพื้นฐานที่พอเพียง ปลอดภัย และในราคาที่สามารถจ่ายได้ และยกระดับชุมชนแออัด ภายในปี 2573

1.4 สร้างหลักประกันว่าชายและหญิงทุกคน โดยเฉพาะที่ยากจนและเปราะบาง มีสิทธิ เท่าเทียมกันในทรัพยากรทางเศรษฐกิจ รวมถึงการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน... ภายในปี 2573

3.3 ยุติการแพร่กระจายของเอดส์ วัณโรค มาลาเรีย และโรคเขตร้อนที่ถูกละเลย และต่อสู้กับโรคตับอักเสบ โรคติดต่อทางน้ำ และโรคติดต่ออื่นๆ ภายในปี 2573

3.9 ลดจานวนการตายและการป่วยจากสารเคมีอันตราย และจากการปนเปื้อนและมลพิษทางอากาศ น้ำ และดิน ให้ลดลงอย่างมาก ภายในปี 2573

4.a สร้างและปรับปรุง/ยกระดับสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความพิการและความอ่อนไหวทางเพศและจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพไม่ใช้ความรุนแรง สำหรับทุกคน

เป้าหมาย SDG 6: 12 ตัวชี้วัด

Indicator	Lead agencies	Indicator (brief title)
6.1.1	WHO/UNICEF	Safely managed drinking water services
6.2.1	WHO/UNICEF	Safely managed sanitation services
6.2.2	WHO/UNICEF	Handwashing in the home
6.3.1	WHO, Habitat	Safely treated wastewater
6.3.2	UNEP	Ambient water quality in water bodies
6.4.1	FAO	Level of water stress
6.4.2	FAO	Change in water use-efficiency over time
6.5.1	UNEP	Degree of integrated water resource management implementation
6.5.2	UNECE, UNEP	Transboundary basin areas with operational arrangements for cooperation
6.6.1	UNEP	Change in wetlands extent over time
6.a	OECD, WHO, UNEP	Water and sanitation ODA as part of coordinated spending plans
6.b	WHO, UNEP	Participation of local communities in water and sanitation management

เป้าหมายที่ 6: น้ำสะอาดและการสุขาภิบาล

ตัวชี้วัด 6.1 ทุกคนเข้าถึงน้ำดื่มที่ปลอดภัยและมีราคาที่สามารถซื้อหาได้

6.1.1 ร้อยละของประชากรที่ใช้บริการน้ำดื่มที่ได้รับการจัดการอย่างปลอดภัย

- ตั้งอยู่ในสถานที่ (การเข้าถึง)
- พร้อมใช้งานเมื่อจำเป็นและ (มีเพียงพอ)
- ปราศจากการปนเปื้อนทางอุจจาระและลำดับความสำคัญทางเคมี (คุณภาพ)

ตัวชี้วัด 6.2 ทุกคนเข้าถึงสุขอนามัยที่พอเพียงและเป็นธรรม และยุติการขับถ่ายในที่โล่ง โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อความต้องการของผู้หญิง เด็กหญิง และกลุ่มที่อยู่ใต้สถานการณ์ที่เปราะบาง

6.2.1 ร้อยละของจำนวนประชากรที่ใช้ส้วมถูกสุขลักษณะ

- ไม่แชร์กับผู้อื่นในครัวเรือนและที่ไหน (การเข้าถึง)
- ขับถ่ายอย่างปลอดภัยในแหล่งกำเนิดหรือ
- ขนส่งและปฏิบัตินอกสถานที่ (คุณภาพ)

เป้าหมายที่ 6: น้ำสะอาดและการสุขาภิบาล

ตัวชี้วัด 6a ขยายความร่วมมือระหว่างประเทศและการสนับสนุนการเสริมสร้างขีดความสามารถให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาในกิจกรรมและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับน้ำและสุขอนามัย ซึ่งรวมถึงด้วนการเก็บน้ำ การขจัดเกลือ การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการน้ำเสีย เทคโนโลยี การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่

- 6.a..1 ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (การช่วยเหลือแบบให้เปล่า) สำหรับกิจกรรมและโครงการที่เกี่ยวข้องกับน้ำ และสุขาภิบาล
    - ตัวบ่งชี้ที่ระบุไว้โดย IAEG-SDGs – ปริมาณน้ำและสุขาภิบาลที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือการพัฒนาอย่างเป็นทางการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนการใช้จ่ายของรัฐบาลที่ประสานงาน

ตัวชี้วัด6b สนับสนุนและเพิ่มความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการจัดการน้ำและสุขอนามัยให้ดีขึ้น

- **ตัวบ่งชี้ที่ระบุไว้โดย** IAEG-SDGs- ร้อยละของหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีนโยบายและขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดขึ้นและดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการน้ำและสุขาภิบาล

WASH: Water, Sanitation & Hygiene

น้ำสะอาด การสุขาภิบาล และสุขอนามัย

WASH: Water, Sanitation & Hygiene
น้ำสะอาด การสุขาภิบาล และสุขอนามัย

- ทั่วโลก ผู้คน 2.2 พันล้านคนยังคงไม่สามารถเข้าถึงน้ำดื่มที่ปลอดภัย
- น้ำเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการอยู่รอดและพัฒนาการของเด็กทุกคน หากไม่มีน้ำ เด็ก ๆ ก็ไม่สามารถมีชีวิตอยู่หรือเจริญเติบโตในสภาพแวดล้อมที่ดีต่อสุขภาพได้
- การสุขาภิบาลมีความสำคัญต่อการอยู่รอดและพัฒนาการของเด็ก ปัจจุบันมากกว่าครึ่งหนึ่งของประชากรโลกไม่สามารถเข้าถึงการสุขาภิบาลที่ปลอดภัย ผู้คน 673 ล้านคน ยังมีการถ่ายอุจจาระแบบเปิด และ**ไม่ใช่แค่มีห้องส้วม แต่เป็นพฤติกรรม**
- ผู้คน 3,000 ล้านคนไม่มีสถานที่ล้างมือด้วยสบู่ **สิ่งง่าย ๆ อย่างการล้างมือก็สามารถช่วยชีวิตได้** การล้างมือด้วยสบู่ในช่วงเวลาวิกฤต เช่น หลังเข้าห้องน้ำหรือก่อนรับประทานอาหาร ช่วยลดอุบัติการณ์ของโรคต่างๆ

การลดความเสี่ยงของการเจ็บป่วยด้วยโรคท้องร่วง มีความเกี่ยวข้องกับการมีน้ำดื่มที่สะอาด การมีและใช้ส้วมอย่างถูกต้อง

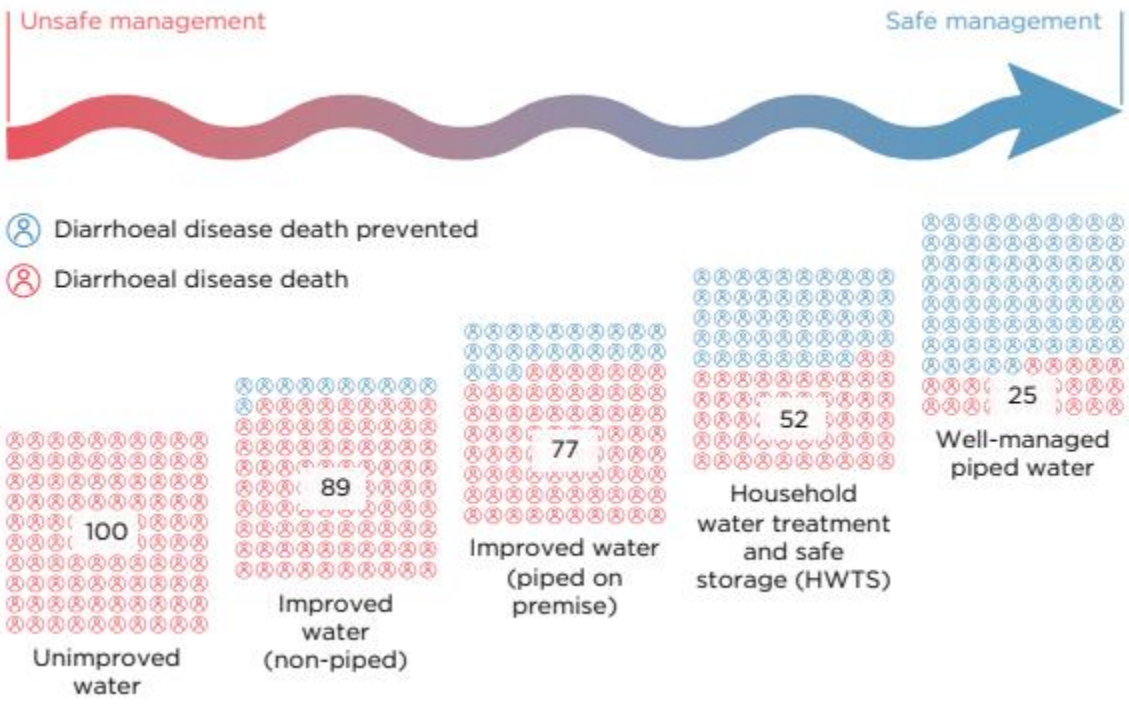

WASH- ช่วยป้องกันโรค

- น้ำ การสุขาภิบาล และสุขอนามัยมีประสิทธิภาพในการป้องกันภาระโรคทั่วโลกอย่างน้อย 9% และ 6% ของการเสียชีวิตทั่วโลก
- การจัดการด้านน้ำสะอาดและการสุขาภิบาลมีความคุ้มค่าในทุกภูมิภาคทั่วโลก
- น้ำดื่มที่ไม่ปลอดภัยมีส่วนทำให้เสียชีวิตจากอาการท้องร่วง 72% ในขณะที่สุขอนามัยที่ไม่ปลอดภัยมีส่วนทำให้เสียชีวิตจากโรคท้องร่วงประมาณ 56%
- การสุขาภิบาลที่ดีขึ้นมีส่วนทำให้การเสียชีวิตจากโรคอุจจาระร่วงลดลง 15% ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียตะวันออก และโอเชียเนีย และการเสียชีวิตจากโรคอุจจาระร่วงทั่วโลกลดลงมากกว่า 10%

องค์กรต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ WASH

World Health Organization

Health Topics | Countries | Newsroom

United Nations | UN WATER

Home | About | What We Do | Who Does What | Water Facts | News

Inform Policies | Monitor and Report | Inspire Action | SDG 6 Global Acceleration Framework

Home » Water Facts » Water, Sanitation and Hygiene

Water, Sanitation and Hygiene

Global Communities

OUR WORK > EMERGENCY RESPONSE

Emergency WASH

UNHCR The UN Refugee Agency | Thailand

WHO WE ARE | WHAT WE DO | EMERGENCIES | NEWS AND STORIES

Water, Sanitation and Hygiene

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Home | About | Campaigns | Goals | Take Action | Partnerships | News And Me

Goal 6: Ensure access to water and sanitation for all

unicef | for every child

Water, Sanitation and Hygiene

THE WORLD BANK IBRD • IDA | WHO WE ARE | WHAT WE DO | WHERE WE WORK | UNDE

Understanding Poverty / Topics / Water

BRIEF | APRIL 6, 2020

WASH (Water, Sanitation & Hygiene)

CDC Centers for Disease Control and Prevention
CDC 24/7: Saving Lives, Protecting People™

Global Water, Sanitation, & Hygiene (WASH)

องค์กรต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง SDG 6

Indicator	Lead agencies	Indicator (brief title)
6.1.1	WHO/UNICEF	Safely managed drinking water services
6.2.1	WHO/UNICEF	Safely managed sanitation services
6.2.2	WHO/UNICEF	Handwashing in the home
6.3.1	WHO, Habitat	Safely treated wastewater
6.3.2	UNEP	Ambient water quality in water bodies
6.4.1	FAO	Level of water stress
6.4.2	FAO	Change in water use-efficiency over time
6.5.1	UNEP	Degree of integrated water resource management implementation
6.5.2	UNECE, UNEP	Transboundary basin areas with operational arrangements for cooperation
6.6.1	UNEP	Change in wetlands extent over time
6.a	OECD, WHO, UNEP	Water and sanitation ODA as part of coordinated spending plans
6.b	WHO, UNEP	Participation of local communities in water and sanitation management

UN Water

- องค์กรน้ำแห่งสหประชาชาติ
- ก่อตั้งขึ้นในปี 2546 ผ่านการตัดสินใจของคณะกรรมการระดับสูงด้านโครงการของคณะกรรมการบริหารระดับสูงขององค์การสหประชาชาติเพื่อการประสานงาน
- สำนักเลขาธิการเป็นเจ้าภาพโดย UN Department of Economic and Social Affairs UN-Water

วัตถุประสงค์

UN-Water กับหน่วยงานผู้ดูแลอื่น ๆ จะอำนวยความสะดวกและสนับสนุนประเทศต่างๆด้วยกลไกการติดตามตรวจสอบ SDG6 ซึ่งจะช่วยให้พวกเขาสามารถรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพสูงได้อย่างบูรณาการ เพื่อจัดการกับความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับน้ำและสุขอนามัยที่ยั่งยืนและสร้างความเป็นเจ้าของในระดับประเทศ

การตรวจสอบตัวชี้วัดแบบบูรณาการของเป้าหมาย SDG 6

Integrated Monitoring Initiative for SDG 6

- การพัฒนากรอบการทำงานระดับโลกสำหรับการติดตามตรวจสอบน้ำและสุขาภิบาลในวาระปี 2573 ให้เป็น การตรวจสอบแบบบูรณาการ SDG 6: JMP, GEMI และ GLAAS

SDG 6 และกรอบการติดตามตรวจสอบด้านน้ำและการสุขาภิบาลระหว่างประเทศ

Input Targets & Indicators

GLAAS

6.A
ความร่วมมือระหว่างประเทศและการพัฒนาศักยภาพ

6.B
การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

Output Targets & Indicators

JMP

6.1
น้ำดื่ม

6.2
การสุขาภิบาลและสุขอนามัย

6.3
คุณภาพน้ำ

6.4
การใช้น้ำที่มีประสิทธิภาพ

6.5
การจัดการน้ำแบบบูรณาการ

6.6
ระบบนิเวศที่เกี่ยวกับน้ำ

SDG
เป้าหมายที่
6

GEMI

GLAAS: Global Analysis and Assessment for Sanitation and Drinking-water
JMP: Joint Monitoring Program (UN-water), GEMI: the Integrated Monitoring Initiative

การตรวจสอบตัวชี้วัดแบบบูรณาการของเป้าหมาย SDG 6

(UN Water)

โครงการริเริ่มการตรวจสอบตัวชี้วัดแบบบูรณาการของสหประชาชาติสำหรับ **SDG 6** รวบรวมหน่วยงาน 8 แห่งของสหประชาชาติและประกอบด้วยโปรแกรมการตรวจสอบ:

JMP โครงการตรวจสอบร่วมสำหรับการประปาการสุขาภิบาลและสุขอนามัยติดตามความคืบหน้าเกี่ยวกับน้ำดื่มการสุขาภิบาลและสุขอนามัย (เป้าหมาย **6.1** และ **6.2**) และก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. **2533 (1990)**

การตรวจสอบตัวชี้วัดแบบบูรณาการของเป้าหมาย SDG 6 (UN Water)

GEMI การตรวจสอบแบบบูรณาการของเป้าหมาย **SDG** ที่เกี่ยวข้องกับน้ำและสุขาภิบาลติดตามความคืบหน้าเกี่ยวกับน้ำเสียคุณภาพน้ำการจัดการทรัพยากรน้ำและระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับน้ำ (เป้าหมาย 6.3-6.6) และก่อตั้งขึ้นในปี 2557**(2014)**

GLAAS การวิเคราะห์และประเมินทั่วโลกของ UN-Water และการสุขาภิบาลและน้ำดื่มติดตามการเงินความสามารถและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย (เป้าหมาย 6.**a** และ 6.**b**) และก่อตั้งขึ้นในปี 2551 **(2008)**

Joint Monitoring Program (JMP) and the SDGs

สิ่งที่เหมือนกัน

- บริการขั้นพื้นฐาน (เหมือนกับได้รับการพัฒนาด้านการจัดหา)
- ข้อมูลจากการสำรวจจากครัวเรือน
- มุ่งเน้นเรื่องของความเท่าเทียมในการได้รับบริการ

สิ่งที่เกิดขึ้นใหม่

- ยกระดับการจัดการสูงขึ้น (การจัดการน้ำและการสุขาภิบาลที่**ปลอดภัย**)
- สุขอนามัย (การล้างมือ)
- WASH ในโรงเรียนและในสถานพยาบาล

JMP and the SDGs

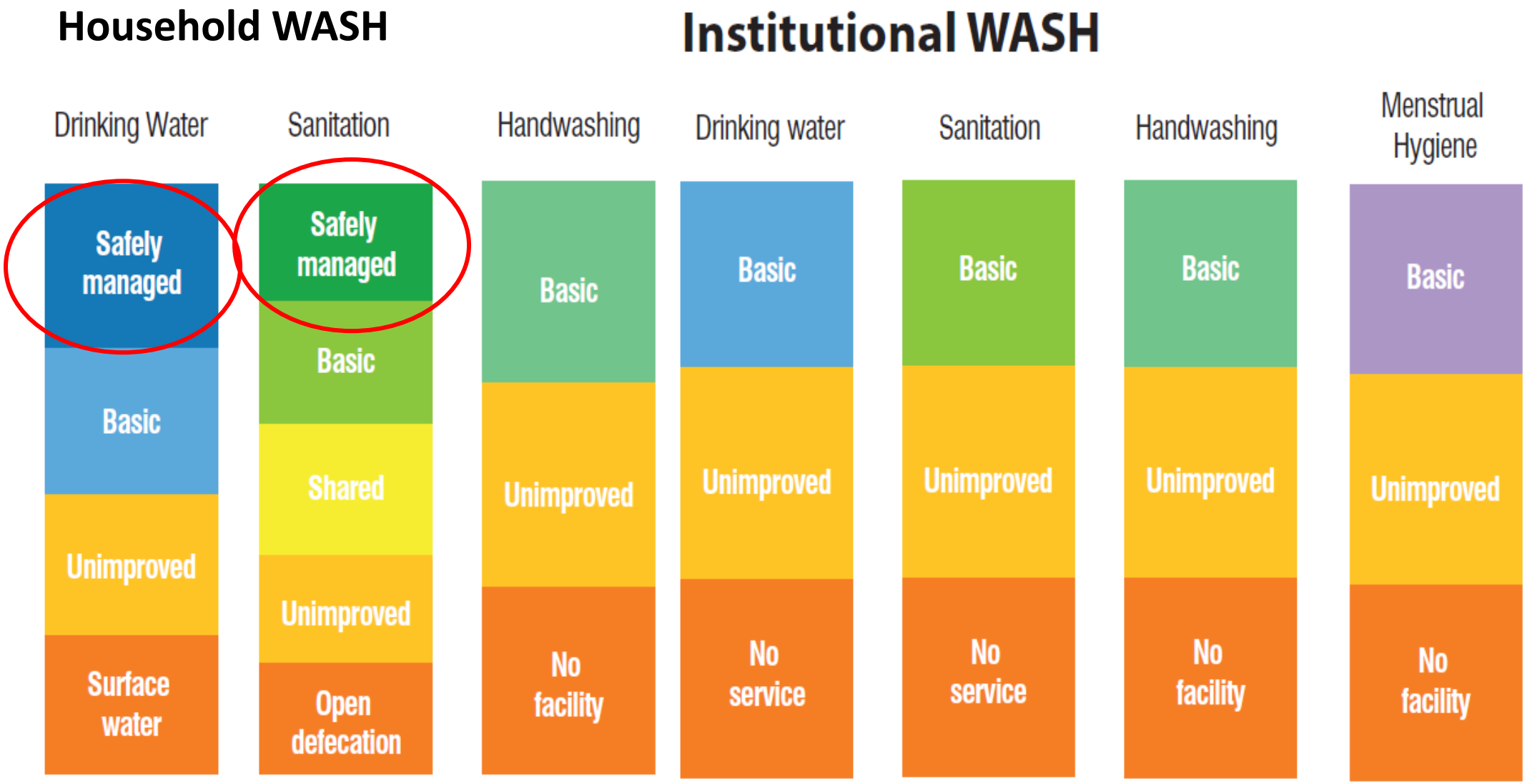

Target 6.1: น้ำดื่ม

ภายในปี 2030 บรรลุการเข้าถึงน้ำดื่มที่ปลอดภัยและเท่าเทียมกันสำหรับทุกคน

6.1.1 ประชากรได้รับบริการน้ำดื่มที่มีการจัดการอย่างปลอดภัย

คำจำกัดความ:

- ตั้งอยู่ในสถานที่ - เข้าถึง (Accessibility)
- ใช้ได้เมื่อต้องการ - จัดหามาได้ (Availability)
- ไม่มีการปนเปื้อนอุจจาระ หรือสารเคมีที่เป็นอันตราย -คุณภาพ (Quality)

	MDG/SDG	Service ladder	Progressive realization	Monitoring ladder
Safely managed	SDG 6.1	Safely managed drinking water	On premises, available when needed and meets water quality standards	All developed countries, and some developing countries
Basic	MDG continuity	Basic water	Improved facility within 30 minutes round trip collection time	Most developing and some developed countries report
Unimproved		Unimproved water	Facility which does not protect against contamination	Most developing and some developed countries report
Surface water		No service	Surface water	All countries report (applies to developing countries)

Developed

Developing

Target 6.2: สุขาภิบาลและสุขอนามัย

ภายในปี 2030 บรรลุการเข้าถึงสุขอนามัยและสุขอนามัยที่เพียงพอและเท่าเทียมกันสำหรับทุกคน และยุติการถ่ายอุจจาระโดยเปิดเผย โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษกับความต้องการของผู้หญิงและเด็กผู้หญิงและผู้ที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง

6.2.1: ประชากรที่ใช้บริการสุขาภิบาลที่มีการจัดการอย่างปลอดภัย และมีสถานที่ล้างมือด้วยสบู่และน้ำ

คำจำกัดความ:

- ไม่ใช้ร่วมกันกับครัวเรือนอื่น **เข้าถึงได้**
- มีระบบบำบัดของเสียที่ปลอดภัย หรือ **มีคุณภาพ**
- มีการขนส่งเพื่อนำไปกำจัดที่อื่น

MDG/SDG	Service ladder	Progressive realization	Monitoring ladder
SDG 6.2	Safely managed sanitation	Going beyond hygienic separation of excreta from human contact , including transport and treatment	All developed countries, some developing countries
MDG-type	Basic sanitation	Private basic sanitation	Most developing and some developed countries report
	Shared sanitation	Improved sanitation	Most developing and some developed countries report
	Unimproved sanitation	Fixed point defecation	All countries report (applies to developing countries)
	No service	Open defecation	All countries report (applies to some countries)

Developed

Developing

The Global Analysis and Assessment of Sanitation and Drinking-Water: GLAAS

GLAAS: การวิเคราะห์และการประเมินการสุขาภิบาลและน้ำดื่มระดับโลกขององค์การน้ำแห่งสหประชาชาติ

- ดำเนินการโดยองค์การอนามัยโลก ในนามขององค์การน้ำแห่งสหประชาชาติ (UN-water)
- ข้อมูลระดับโลกล่าสุดเกี่ยวกับระบบน้ำ สุขาภิบาล และการส่งเสริมสุขอนามัย (WASH) อันรวมถึงกรอบนโยบาย กลไกการจัดการเชิงสถาบัน ระบบกำกับดูแล ระเบียบข้อบังคับ ทรัพยากรมนุษย์ และการเงิน

การรวบรวมข้อมูลและการรายงานตามโครงการ GLAAS: เป้าหมายและวัตถุประสงค์

- **ติดตามข้อมูล** ซึ่งจำเป็นต่อการขยายขอบเขตการให้บริการด้าน WASH ให้มีความครอบคลุมและยั่งยืน โดยเฉพาะแก่กลุ่มที่ไม่ได้รับการดูแลและกลุ่มด้อยโอกาส
- **ส่งเสริมขั้นตอนการทำงานของประเทศ** ผนึกกำลังระหว่างสถาบันต่าง ๆ และผู้ดำเนินการจำนวนมาก ซึ่งมีส่วนร่วมในการจัดการงานด้าน WASH
- **ระบุปัจจัยขับเคลื่อนและสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้า** ชี้ถึงช่องโหว่ทางความรู้ (gap) และประเมินจุดแข็ง รวมถึงความท้าทายของแต่ละประเทศ
- **วิเคราะห์และชี้ถึงข้อมูลสำคัญ**จากประเทศต่าง ๆ และหน่วยงานสนับสนุนภายนอก ในรายงานระบุข้อมูลสำคัญ และในส่วนของช่องทางการนำเข้า (portal) ข้อมูลของโครงการ GLAAS

GLAAS และการติดตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDG)

- แบบสำรวจโครงการ GLAAS ภายในประเทศมีส่วนช่วยในการติดตามเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 6.a และ 6.b
- แบบสำรวจโครงการ GLAAS ภายในประเทศครอบคลุมองค์ประกอบซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม SDG 6 อาทิ เป้าหมายระดับประเทศ ค่าครองชีพสำหรับประชากรกลุ่มเปราะบางและเงินทุนสนับสนุน ซึ่งมีส่วนช่วยให้ประเทศต่าง ๆ มีความคืบหน้าในการบรรลุ SDG 6
- การมีส่วนร่วมในโครงการ GLAAS เติมเต็มโครงการติดตาม SDG 6 อื่น ๆ
- การพัฒนาบัญชีใช้จ่าย WASH ด้วยการใช้ TrackFin ยังมีส่วนช่วยในการติดตามเป้าหมาย 6.a

GLAAS survey 2565

- แบบสอบถาม มี 4 ส่วน
  - ❑ Section A การจัดการ
  - ❑ Section B การติดตาม
  - ❑ Section C ทรัพยากรมนุษย์
  - ❑ Section D การเงิน

- ส่วน B เกี่ยวกับการติดตาม (Monitoring)
  - การประเมินระดับชาติ NATIONAL ASSESSMENT,
  - การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำดื่ม DRINKING WATER QUALITY SURVEILLANCE,
  - การใช้ข้อมูลการติดตามประเมินผล USE OF MONITORING DATA,
  - การติดตามประเมินผลกลุ่มผู้ด้อยโอกาส MONITORING OF DISADVANTAGED GROUPS,
  - ตัวชี้วัดประสิทธิภาพการดำเนินการ PERFORMANCE INDICATORS,
  - การติดตามประเมินผลของผู้ให้บริการ MONITORING OF SERVICE PROVIDERS,
  - การสื่อสารผลการติดตามตรวจสอบ COMMUNICATION OF MONITORING RESULTS

ส่วน A เกี่ยวกับการจัดการ (governance)

- กฎหมายหลักของประเทศ National law,
- นโยบายและแผนชาติ National policy & plan,
- คำจำกัดความ Definition,
- การให้บริการแยกตามหน่วยงาน SERVICE PROVISION BY INSTITUTIONAL TYPE,
- มาตรการที่ช่วยให้เกิดความยั่งยืน SUSTAINABILITY MEASURES,
- การเข้าถึงที่ครอบคลุมทุกกลุ่มคน UNIVERSAL ACCESS
- ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน INSTITUTIONAL COORDINATION,
- การมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้รับบริการ COMMUNITY AND USER PARTICIPATION,
- การรายงานให้สาธารณชน/การร้องเรียน PUBLIC REPORTING/COMPLAINT

- ส่วน C เกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์ (Human resources)
  - กลยุทธ์ด้านกำลังคน HUMAN RESOURCES STRATEGY,
  - สาเหตุของปัญหาด้านทรัพยากรบุคคล CAUSES OF HUMAN RESOURCE GAPS / SHORTAGES,
  - ผลกระทบที่เกิดจากการขาดแคลนกำลังคน IMPACTS OF HUMAN RESOURCE SHORTAGES
- ส่วน D เกี่ยวกับการเงิน (Finance)
  - แผนการเงิน FINANCING PLAN,
  - แผนการเงิน/งบประมาณสำหรับ WASH FINANCING PLAN/BUDGET FOR WASH
  - ระบบข้อมูลและข่าวสารเกี่ยวกับการเงิน FINANCIAL DATA AND INFORMATION SYSTEMS
  - การเงินสำหรับกลุ่มคนด้อยโอกาส FINANCING FOR DISADVANTAGED GROUPS,
  - การใช้เงินทุนที่มีอยู่ (absorption) UTILIZATION OF AVAILABLE FUNDS (ABSORPTION),
  - การเงินภายนอกระบบ ความเพียงพอของการเงิน EXTERNAL FINANCING, SUFFICIENCY OF FINANCING,
  - กระแสการเงิน FINANCIAL FLOWS

glaas UN-Water Global Analysis and Assessment of Sanitation and Drinking-Water

GLAAS survey 2018 (2561) results

Thailand

glaas UN-Water Global Analysis and Assessment of Sanitation and Drinking-Water

Highlights based on country-reported GLAAS 2018/2019 data

The data presented in this UN-Water Global Analysis and Assessment of Sanitation and Drinking-Water (GLAAS) country highlight are country government responses to the GLAAS 2018/2019 country survey. Since 2008, GLAAS has monitored key elements of national drinking-water, sanitation and hygiene (WASH) systems with a focus on governance, monitoring, human resources and finance. The data presented in this highlight are a snapshot of the WASH systems in the country and do not cover all aspects of the WASH sector. For more information, see https://www.who.int/water_sanitation_health/monitoring/investments/glaas/en/

I. To what extent has the government assumed responsibility for WASH and made themselves accountable?

NATIONAL POLICIES AND PLANS: EXISTENCE AND IMPLEMENTATION

	Policy status	Policy shared via public notice?	Year policy approved/ expected	Plan status	Plan costed?	Sufficient finance for plan?	Human resources assessed for plan?	Sufficient human resources for plan?	Year plan approved/ expected	Estimated cost
Urban sanitation	●	✓	2017	●	✓	◑	✓	○	2017	50 million Thai baht (for both of urban and rural areas) 2017-2021
Rural sanitation	●	✓	2017	●	✓	○	✓	○	2017	50 million Thai baht (for both of urban and rural areas) 2017-2021
Urban drinking-water	●		2017	●	✓	○	✓	○	2017	45 billion Thai baht (for both of urban and rural areas) 2017-2021
Rural drinking-water	●	✓	2017	●	✓	○	✓	○	2017	45 billion Thai baht (for both of urban and rural areas) 2017-2021

Policy status: ○ No national policy; ◑ Policy under development; ◕ Existing policy undergoing revision; ● Policy formally approved.
Plan status: ○ No plan; ◔ Under development; ◑ Approved, not implemented; ◕ Approved, partially implemented; ● Approved, fully implemented.
Policy shared, Plan costed and **Human resources assessed:** ✓ Yes; ✗ No.
Sufficient finance and **Sufficient human resources:** ○ Less than 50% of what is needed; ◑ Between 50% and 75% of what is needed; ● More than 75% of what is needed.

MONITORING PROGRESS TOWARDS NATIONAL TARGETS

	Monitoring WASH targets
Government-led process for monitoring	✗
Frequency of assessment	●
Sufficiency of human resources for monitoring	◑

Government-led process: ✓ Yes; ✗ No.
Frequency of assessment: ○ Ad hoc; ◔ Every 4+ years; ◑ Every 2 to 4 years; ● Annually.
Sufficient human resources: ○ Less than 50% of what is needed; ◑ Between 50% and 75% of what is needed; ● More than 75% of what is needed.

SYSTEMS IN PLACE TO TRACK FUNDING FLOWS TO WASH

	Financing plan	Availability of WASH budgets	Expenditure reports	Traceable donor funding channels	Tracking of expenditure sources
Urban sanitation	●	●	◑	○	◔
Rural sanitation	●		◑		
Urban drinking-water	●		◑		◔
Rural drinking-water	●		◑		
Hygiene promotion	●		◑		◔

Financing plan: ○ No plan; ◔ Under development; ◑ Agreed, insufficiently implemented; ◕ Agreed, used in some decisions; ● Agreed and consistently used.
WASH budgets: ○ No WASH budget data available; ◔ Fewer than half of ministries listed have budget data; ◑ Budget totals available for over half of ministries listed; ● Total and disaggregated data available for ministries listed.
Expenditure reports: ○ No reports available; ◑ Some donor, NGO or government reports available; ● Donor, NGO and government reports available.
Donor funding channels: ○ No information; ◑ Total funding known, but no disaggregation by funding channel; ● Total funding known with disaggregation by funding channel.
Tracking expenditure sources: ○ No expenditure data; ◔ Some exenditure data provided but not disaggregated by subsector; ◑ Expenditure data available for some sources; ● Expenditure data available for all sources.
NOTE: More information on budgets and finance is available in section IV of this highlight.

REPORTED WASH EXPENDITURE BY SOURCES OF FINANCE IN 2017

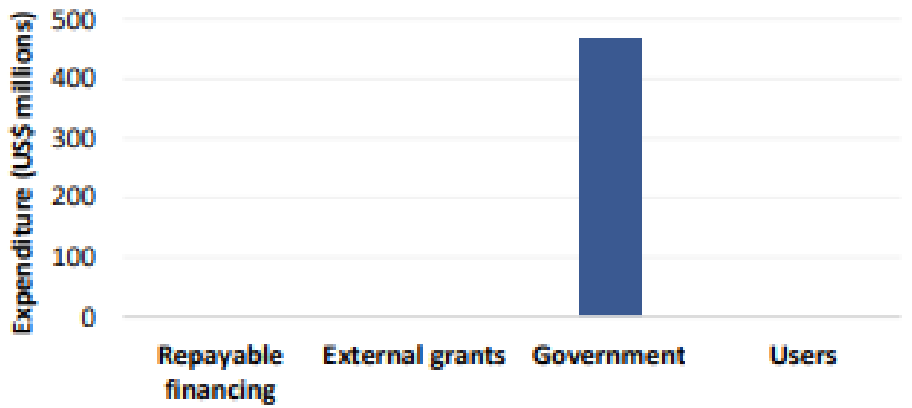

The UN-water SDG 6 Data Portal

https://www.sdg6data.org/
https://sdg6data.org/country-or-area/Thailand

United Nations | UN WATER

สถานะข้อมูลตัวชี้วัด SDG 6 ประเทศไทย 2562

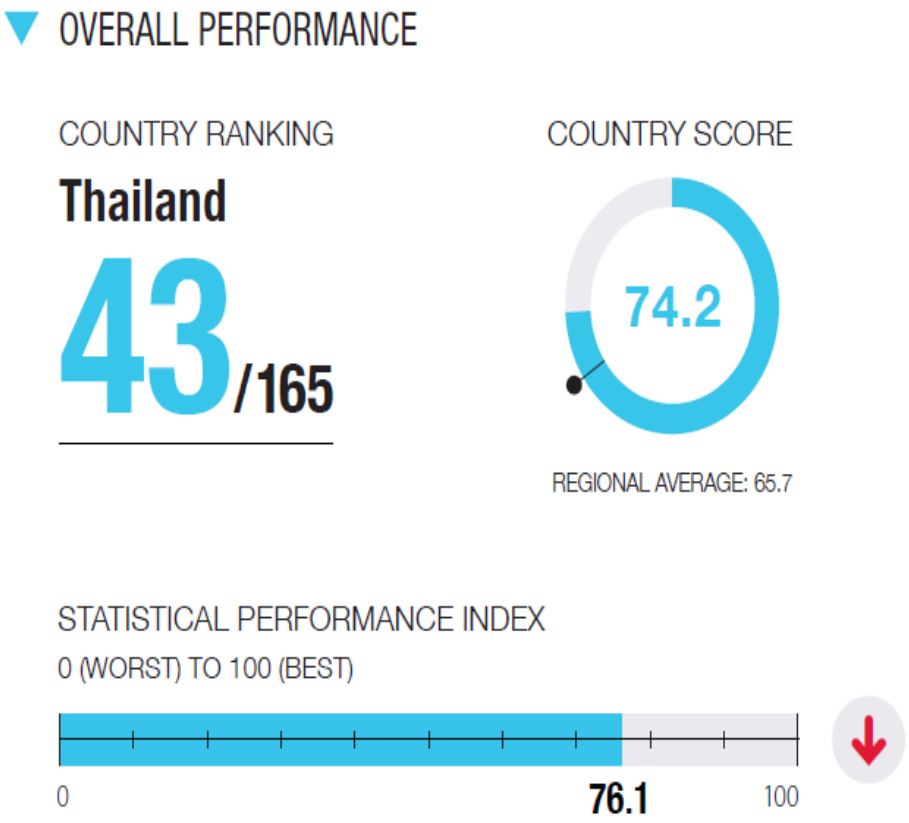

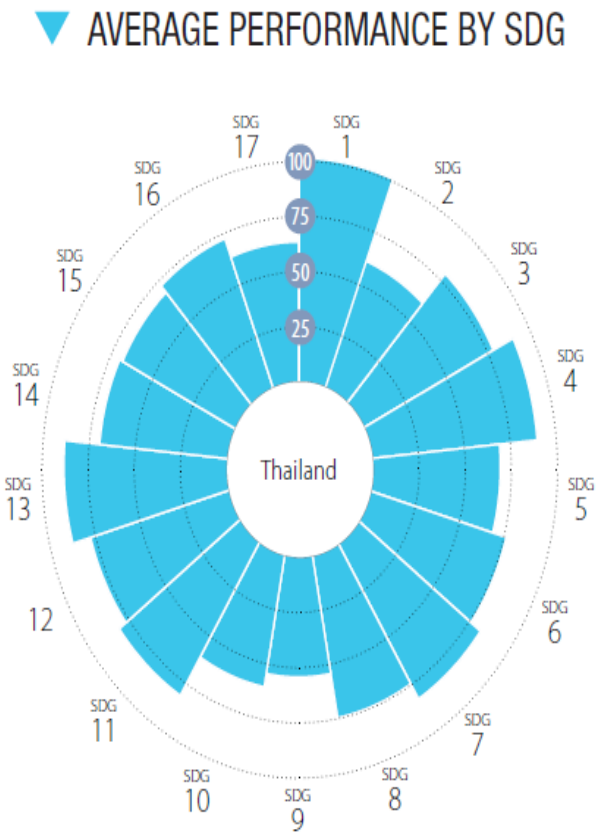

- ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ กรกฎาคม 2562

สถานะข้อมูลตัวชี้วัด SDG 6 ประเทศไทย 2562

SDG DASHBOARDS AND TRENDS

สถานะข้อมูลตัวชี้วัด SDG 6 ประเทศไทย 2562

SDG6 – Clean Water and Sanitation

Population using at least basic drinking water services (%)	99.9	2017	↑
Population using at least basic sanitation services (%)	98.8	2017	↑
Freshwater withdrawal (% of available freshwater resources)	23.0	2016	
Anthropogenic wastewater that receives treatment (%)	2.0	2018	
Scarce water consumption embodied in imports (m^3/capita)	3.9	2013	↑

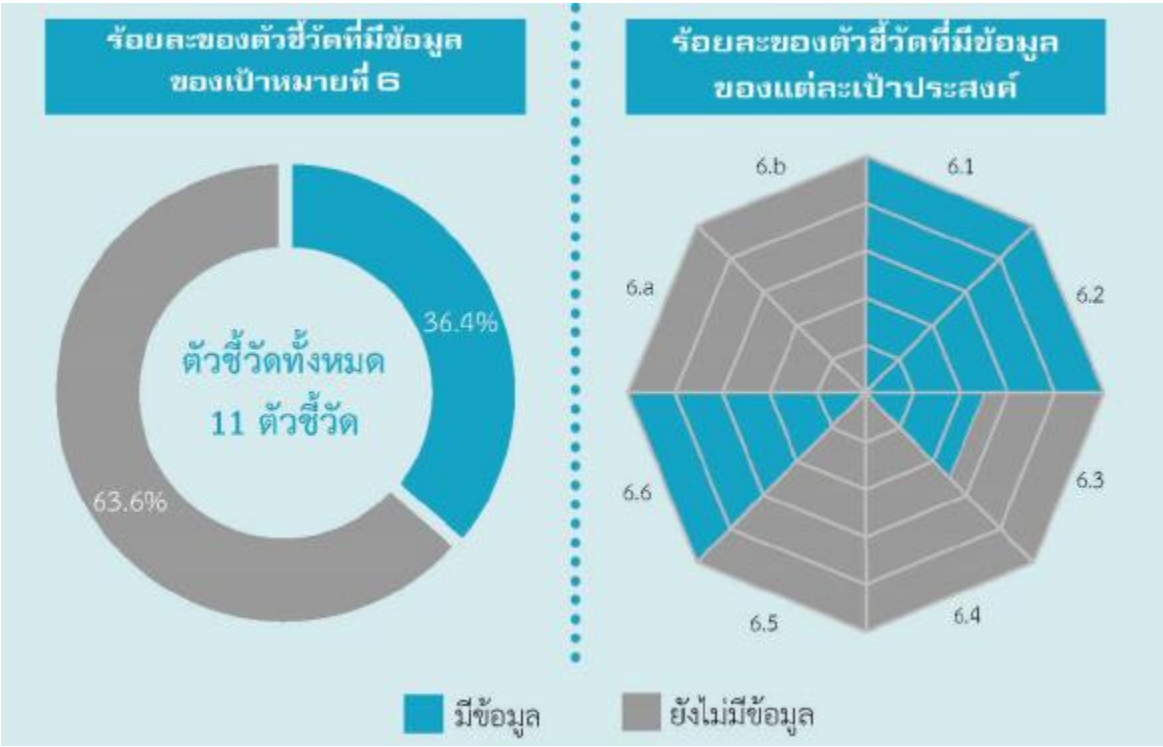

สถานะข้อมูล ตัวชี้วัด SDG 6 ประเทศไทย 2562

รายการตัวชี้วัด และสถานะตัวชี้วัด

เป้าประสงค์		ตัวชี้วัด	สถานะข้อมูล	2553	2554
6.1	6.1.1	ร้อยละของประชากรในครัวเรือนที่ดื่มน้ำจากแหล่งน้ำสะอาด	🟢		
6.2	6.2.1	สัดส่วนของประชากรที่ใช้บริการสุขอนามัยได้รับการจัดการอย่างปลอดภัย รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการล้างมือด้วยสบู่ และน้ำ	🔴		
	6.2.1	ร้อยละของประชากรในครัวเรือนที่มีการกำจัดสิ่งขับถ่ายที่ถูกสุขอนามัยไม่ได้ใช้ส้วมร่วมกับครัวเรือนอื่น	🟢		
	6.2.1	ร้อยละของครัวเรือนที่มีสถานที่เฉพาะสำหรับล้างมือ ซึ่งมีน้ำพร้อมสบู่หรือผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดอื่นๆ อยู่ ณ สถานที่นั้น	🟢		
6.a	6.a.1	ปริมาณความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการในด้านที่เกี่ยวข้องกับน้ำและสุขอนามัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนบูรณาการการใช้จ่ายของภาครัฐ	🔴		
6.b	6.b.1	สัดส่วนของหน่วยงานบริหารส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งและวางนโยบายและกระบวนการปฏิบัติ เพื่อการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในด้านการจัดการน้ำและสุขอนามัย	🔴		

สถานะข้อมูลตัวชี้วัด SDG 6 ประเทศไทย 2562

ที่มา: สำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

แหล่งน้ำดื่ม

คุณภาพน้ำบริโภค

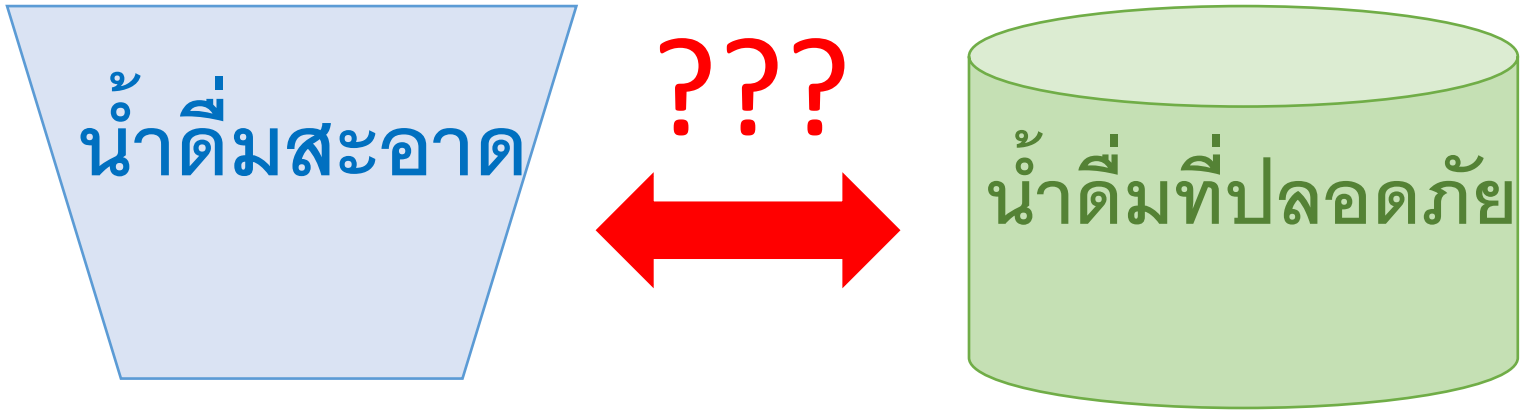

ตัวชี้วัด 6.1 ทุกคนเข้าถึงน้ำดื่มที่ปลอดภัยและมีราคาที่สามารถซื้อหาได้

6.1.1 ร้อยละของประชากรที่ใช้บริการน้ำดื่มที่ได้รับการจัดการอย่างปลอดภัย

- ตั้งอยู่ในสถานที่ (การเข้าถึง)
- พร้อมใช้งานเมื่อจำเป็นและ (มีเพียงพอ)
- ปราศจากการปนเปื้อนทางอุจจาระและลำดับความสำคัญทางเคมี (คุณภาพ)

ข้อมูลคุณภาพชีวิตประชาชน ปี พ.ศ. 2564

- ตัวชี้วัดที่ 9 ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปีอย่างน้อยคนละ 5 ลิตร ต่อวัน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ **99.89**
- ตัวชี้วัดที่ 10 ครัวเรือนมีน้ำใช้พอเพียงตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตร ต่อวัน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ **99.86**

ข้อมูลสภาพทั่วไปของหมู่บ้านในชนบท

- **ครัวเรือนในชนบท "มีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี"** จำนวน 10,641,035 ครัวเรือน คิดเป็น 96.93%
- "**น้ำใช้เพียงพอตลอดปี**" จำนวนทั้งหมด 10,508,964 ครัวเรือน คิดเป็น 95.72%
- หมู่บ้านในชนบท "**มีระบบประปา**" จำนวน 67,321 หมู่บ้าน คิดเป็น 95.54%
- ครัวเรือนในชนบท "**มีน้ำประปาใช้ตลอดปี**" จำนวน 9,812,151 ครัวเรือน คิดเป็น 89.38%

ระบบประปา

- หมู่บ้านในชนบทที่มีระบบประปา **(น้ำที่เก็บไว้ที่ถังแล้วส่งไปตามท่อถึงครัวเรือน หรือระบบประปาที่ต่อมาจากหมู่บ้านอื่น)** มีจำนวนทั้งหมด 67,321 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 95.54 ของจำนวนหมู่บ้านทั้งหมดที่สำรวจ โดยภาคเหนือ มีหมู่บ้านที่มี ระบบประปามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.36 (15,092 หมู่บ้าน) และภาคใต้ มีหมู่บ้านที่มีระบบประปาน้อยที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 91.77 (7,631 หมู่บ้าน)
- ครัวเรือนในชนบทที่มีน้ำาประปาใช้ตลอดปีมีจำนวนทั้งหมด 9,812,151 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 89.38 โดยภาคเหนือ มีครัวเรือนที่มีน้ำาประปาใช้ตลอดปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.95 และภาคใต้ มีครัวเรือนที่มีน้ำาประปาใช้ตลอดปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.62

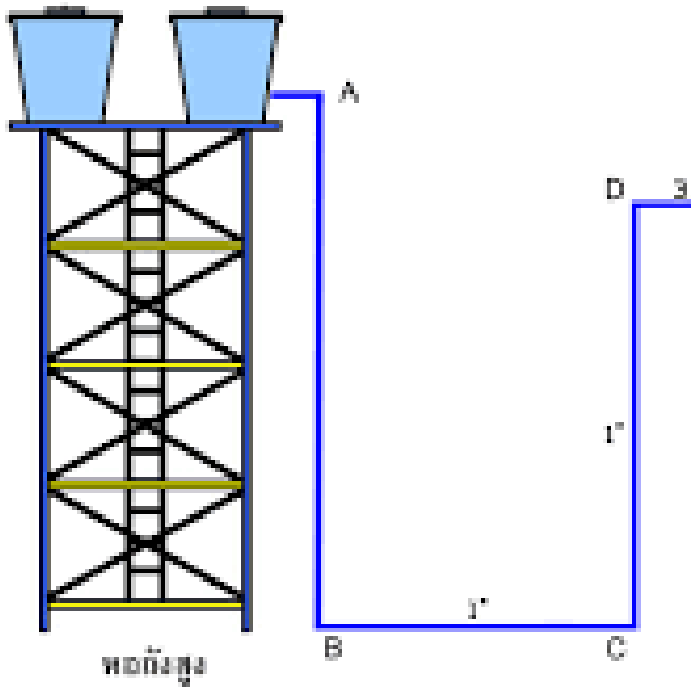

Water Safety Plan: WSP แผนการจัดการน้ำสะอาด

- **WSP คือ แนวทางเพื่อการจัดการคุณภาพน้ำาดื่มที่ปลอดภัย** ขององค์การอนามัยโลก (WHO) โดยใช้หลักการประเมินความเสี่ยงในการติดตามตรวจสอบทุกขั้นตอน**การผลิตน้ำประปา** ให้ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง
- **วัตถุประสงค์** เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนในการอุปโภคบริโภคน้ำประปา และมั่นใจได้ว่ามีกระบวนการผลิตจ่ายน้ำประปาที่ดี สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน

WSP แผนการจัดการน้ำสะอาด

- **วิธีดาเนินการ** เน้นการดำเนินการเป็นขั้นเป็นตอนโดยมีการบริหารจัดการความเสี่ยง ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพตั้งแต่แหล่งน้ำจากต้นน้ำ ในกระบวนการผลิตจ่ายน้ำประปาจนถึงบ้านผู้ใช้น้ำ
- **ประโยชน์จากการดำเนินการ**
  - **ผู้ใช้น้ำ** จะได้รับบริการน้ำประปา ที่มีคุณภาพมาตรฐาน ปลอดภัย และเพียงพอ
  - **ผู้ผลิตน้ำ** สามารถจัดการระบบผลิตจ่ายน้ำ และการให้บริการ เป็นเลิศ สร้างความเชื่อมั่นในการให้บริการน้ำประปา ลดภาระ และความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้อง
  - **รัฐบาล/ประเทศ/สังคม** ลดภาระความเสี่ยงทางด้านสุขอนามัย และการเจ็บป่วยจากโรคภัยทางน้ำ

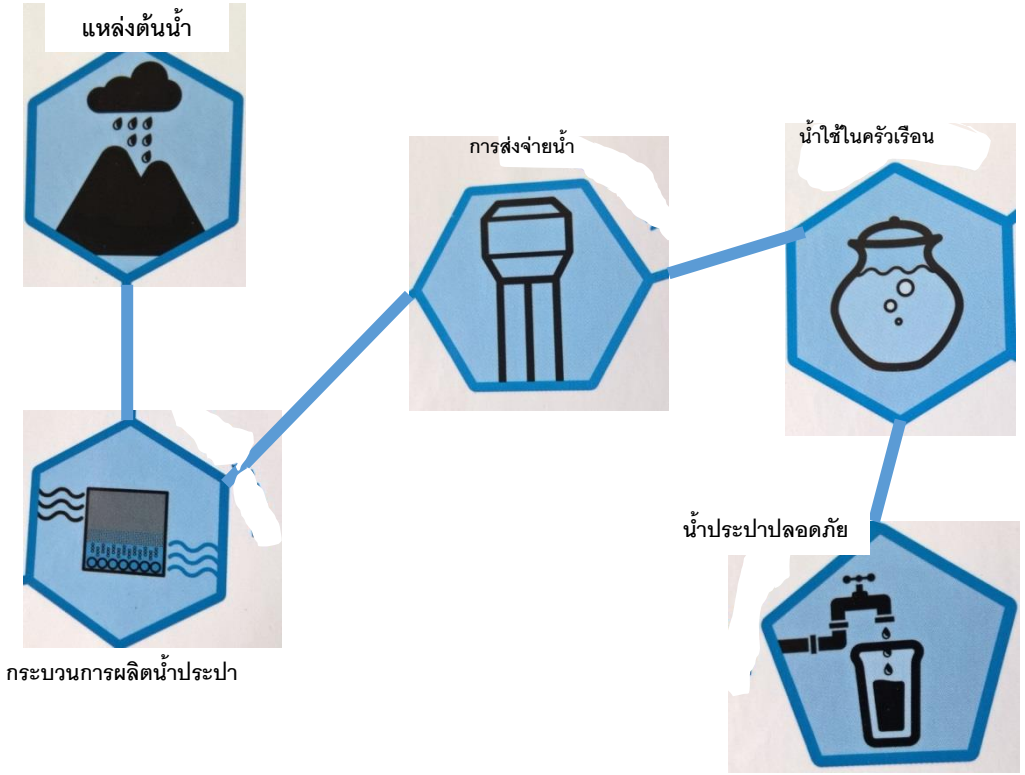

ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการน้ำสะอาด

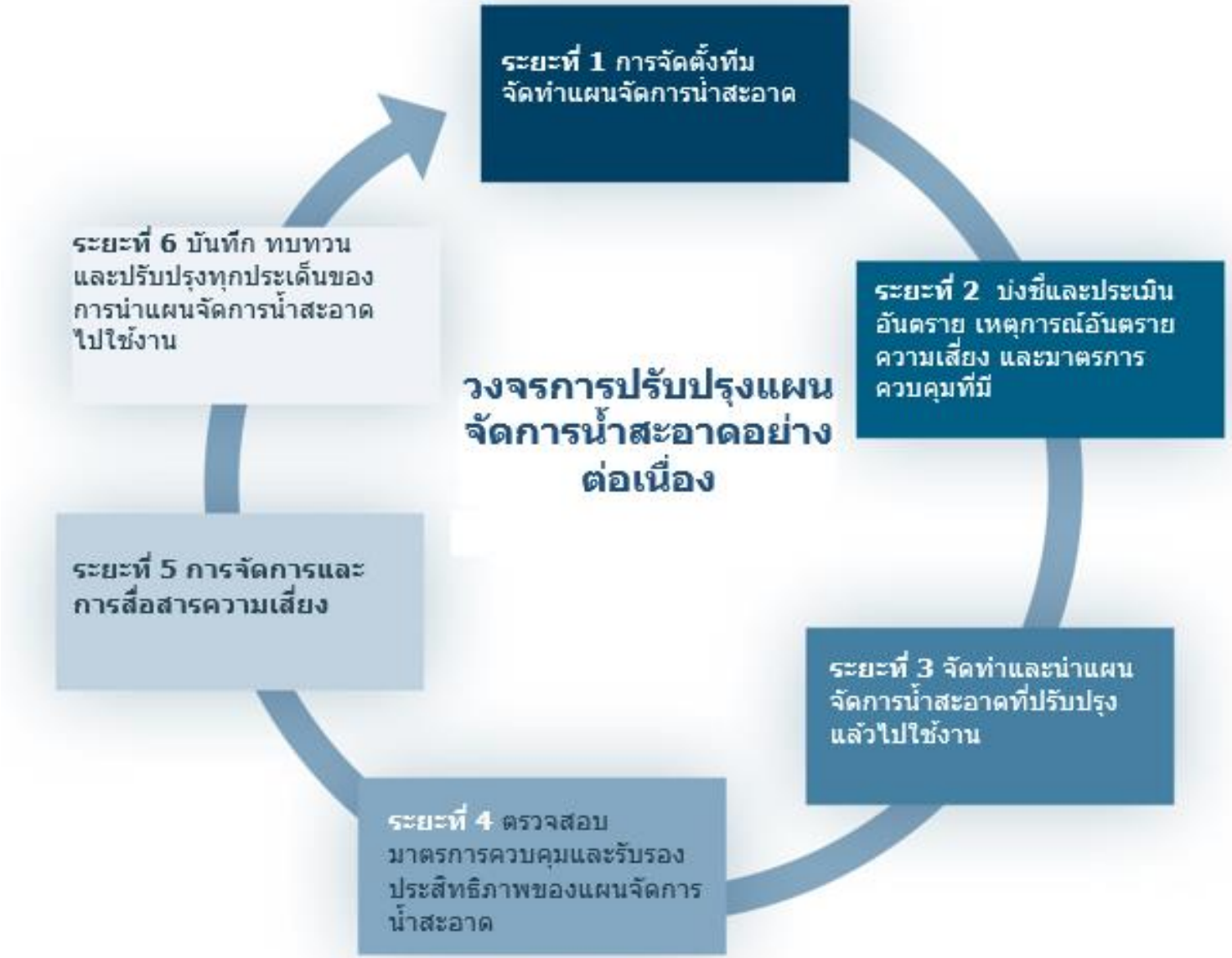

WSP-ระบบผลิตน้ำประปา

- น้ำประปาที่ผลิตแล้ว ส่งต่อให้ผู้บริโภคต่อเนื่องตลอดเวลาไม่สามารถสูบกลับมาได้ เหมือนสินค้าอื่นที่เราเรียกกลับคืนมาตรวจสอบได้ จึงต้องมีการตรวจสอบ ควบคุมคุณภาพอย่างเข้มงวด
- ประยุกต์ใช้ได้หลายระดับและขนาด ต้องใช้เวลาและความร่วมมือ ทุ่มเทจากทีมงานทุกระดับ
- การนำแผนการจัดการน้ำสะอาด ไปใช้ต้องมีการจัดลำดับความสำคัญและปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้น
- **แผนจัดการน้ำสะอาดไม่ใช่สูตรอาหารที่จำเป็นต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ประสบความสำคัญ แต่เป็นวิธีการที่มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับให้เข้ากับความต้องการของท้องถิ่นได้**

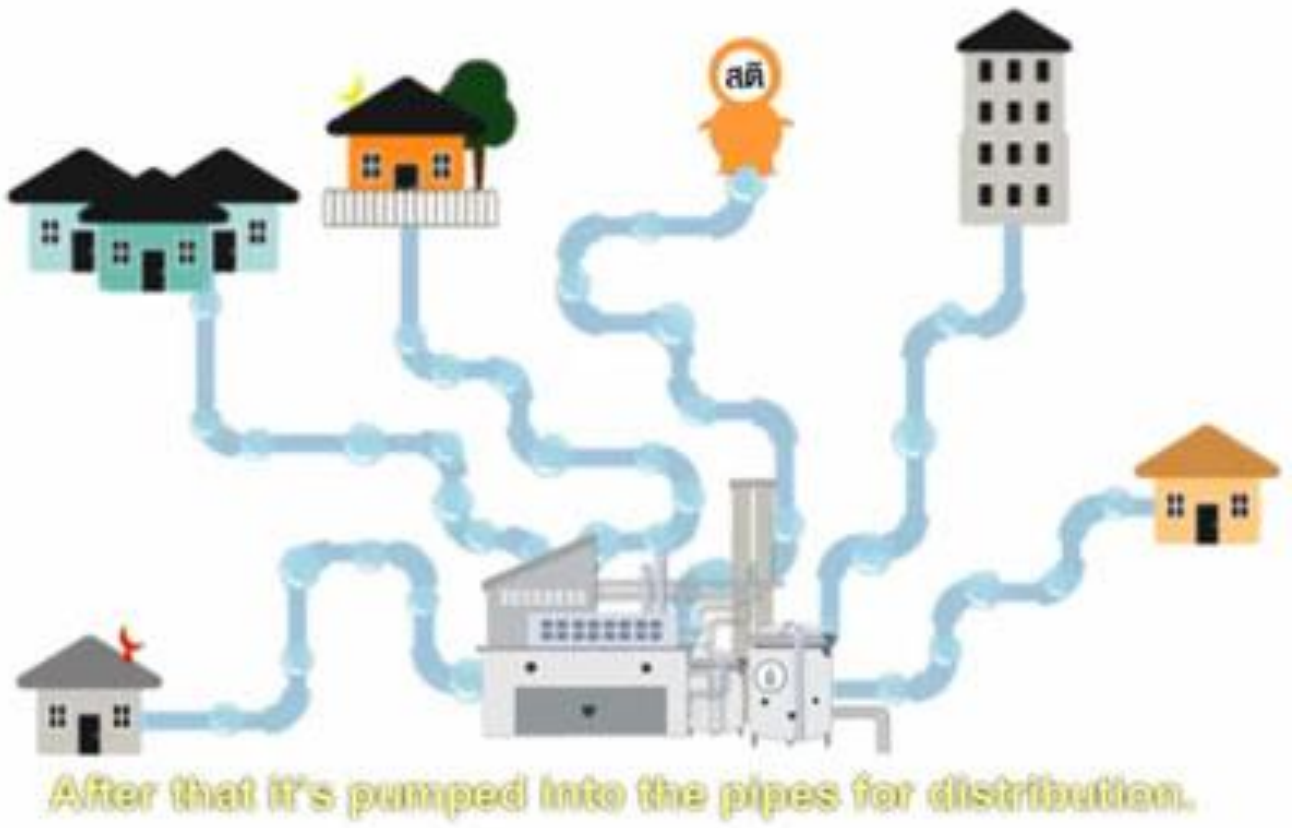

WSP- Global

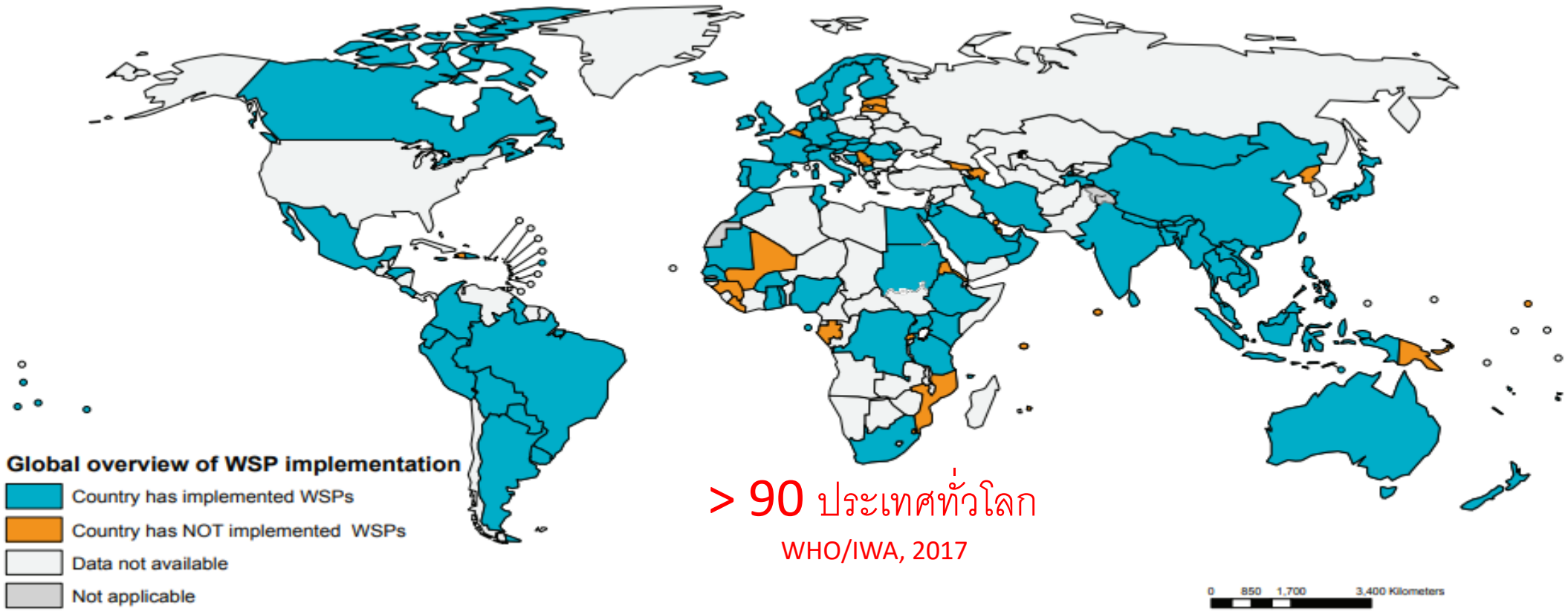

> 90 ประเทศทั่วโลก

WHO/IWA, 2017

WSP- Global

- ในระดับสากล แนวทางและมาตรฐานที่เป็นไปได้และเป็นที่ยอมรับ (เช่น จาก WHO, IWA และ ISO) ได้ส่งเสริมการนำ WSP ไปใช้และนำไปปฏิบัติ ในระดับชาติและระดับรัฐ หน่วยงานด้านสาธารณสุขที่ตระหนักถึงข้อจำกัดของการทดสอบผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้ายมากขึ้นเรื่อยๆ มีส่วนสนับสนุนการพัฒนานโยบาย WSP (Baum & Bartram, 2018)
- ณ ปี 2020 WSP ได้รับการออกกฎหมายระดับประเทศ (ส่งเสริมหรือบังคับ) ในประมาณ 61 ประเทศ รวมถึงออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เซอร์เบีย สวิตเซอร์แลนด์ ยูกันดา และสหราชอาณาจักร (Baum & Bartram, 2018; WHO, 2017b, รูปที่ 6; A. Rinehold, การสื่อสารส่วนตัว, 19 สิงหาคม 2020).
- ข้อกำหนดทางกฎหมายผลักดันการมีส่วนร่วมของ WSP โดยผู้จัดหาน้ำ และส่งเสริมความเกี่ยวข้องของการตรวจสอบ WSP การออกกฎหมายยังสามารถระดมทรัพยากรสำหรับการนำ WSP ไปใช้โดยเฉพาะสำหรับระบบขนาดเล็ก (Schmoll et al., 2011)

แนวทางในการนำ WSP ไปใช้ในระบบประปาทั่วประเทศ:

1. เข้าใจและเห็นประโยชน์ของแนวทาง WSP
2. สร้างวิสัยทัศน์ WSP เบื้องต้น
3. มีประสบการณ์ WSP ในทางปฏิบัติ
4. กำหนดยุทธศาสตร์ระดับชาติเพื่อขยายการดำเนินการ WSP
5. สร้างกลไกสำหรับการสนับสนุน WSP อย่างต่อเนื่อง
6. กำหนดนโยบายและเครื่องมือกำกับดูแลเพื่อรองรับการนำ WSP ไปปฏิบัติ
7. ใช้ WSP และตรวจสอบประสิทธิภาพและ
8. ทบทวนประสบการณ์ WSP โดยรวมและแบ่งปันบทเรียนที่ได้เรียนรู้

WSP ประเทศไทย

การประปานครหลวง เริ่มใช้หลักการ HACCP ที่โรงผลิตน้ำสามเสน (ปี พ.ศ. 2549) และมหาสวัสดิ์ (ปี พ.ศ. 2554) และปรับใช้ WSP ในทุกโรงผลิตน้ำทุกแห่ง ในปัจจุบัน

การประปาส่วนภูมิภาค เริ่มนำแผนการจัดการน้ำสะอาด ไปใช้ในการประเมินความเสี่ยงในกระบวนการผลิตน้ำประปาที่จังหวัดนครนายก (ปี พ.ศ. 2551) และขอนแก่น (ปี พ.ศ. 2553) และได้ขยายไปยังประปาสาขาอื่นๆ ทั้ง 234 สาขา ในปีพ.ศ. 2555

ประปาเทศบาล/อบต/หมู่บ้าน นำร่องที่ ประปาเทศบาลตำบลท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลกระทบต่อสุขภาพ จากการนำ WSP มาใช้ในระบบประปา

- ผลลัพธ์ด้านสาธารณสุขของ WSPs ในไอซ์แลนด์ ฝรั่งเศส และสเปน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการลดจำนวนประชากรในอัตราการเป็นโรคอุจจาระร่วง (Gunnarsdóttir et al., 2012; Setty et al., 2017)
- ประชากรที่ได้รับน้ำจากแหล่งน้ำบาดาลที่ไม่มีคลอรีนเมื่อนำ WSP มาประยุกต์ใช้ มีอาการท้องร่วงโดยเฉลี่ยน้อยกว่า 14% เมื่อเทียบกับสภาวะก่อนใช้ WSP
- อุบัติการณ์ของโรคกระเพาะและลำไส้อักเสบเฉียบพลันลดลงหลังจากใช้ WSP ในระบบผลิตน้ำจากน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินที่มีคลอรีนในฝรั่งเศสและสเปน
- น้ำที่ผลิตจากระบบที่มีการนำ **WSP** ไปใช้มีคุณภาพดีขึ้นกว่าเดิม (Kayser et al., 2019; Kumpel et al., 2018; Setty et al., 2017)

ความท้าทาย

ขาดการทบทวนและตรวจสอบ WSP อย่างเป็นระบบ (WSP Audit) และสม่ำเสมอ โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ขาดนโยบายจากระดับสูงและการสนับสนุนจากหน่วยงานด้านสาธารณสุข เพื่อขยายการนำ WSP ไปใช้ในระบบประปาทุกแห่ง เพื่อพัฒนาและยกระดับระบบประปา และคุณภาพน้ำ

การขาดผู้เชี่ยวชาญ ความรู้ความเข้าใจ และทรัพยากรด้านการเงิน บุคลากร และความร่วมมือของชุมชน/ท้องถิ่น

แนวทางการนำ WSP ไปใช้ในระบบประปาโดยชุมชนในชนบท:

- ลดความซับซ้อนของเครื่องมือ
- กระตุ้นการเรียนรู้ และนำ WSP ไปใช้ในระดับชุมชนผ่านการกำกับดูแลและกำลังใจจากภายนอก
- รวมการจัดทำ WSP เต็มรูปแบบเข้ากับโปรแกรมน้ำ การสุขาภิบาล และสุขอนามัยที่มีอยู่
- ส่งเสริมชุมชนหรือการบำบัดน้ำระดับครัวเรือนและการติดตามคุณภาพน้ำ และ
- จัดตั้งกองทุนและความช่วยเหลือด้านเทคนิคเพื่อให้ชุมชนมีแนวทางแก้ไขอย่างถาวรต่อความบกพร่องด้านโครงสร้างพื้นฐาน

Global support

WHO/Unicef/IWA – ผู้เชี่ยวชาญ งบประมาณ การฝึกอบรม/ การประเมินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

UN-water – ความรู้ เอกสาร งานวิจัย

กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA) - การฝึกอบรม

ขอบคุณค่ะ